

รายงานการตรวจสอบการดำเนินงาน
โครงการตามมาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ระดับตำบล
(ตำบลละ 5 ล้านบาท) จังหวัดอุดรธานี
สำนักงานจังหวัดอุดรธานี
กระทรวงมหาดไทย

ความเป็นมาในการตรวจสอบ

โครงการตามมาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ระดับตำบล (ตำบลละ 5 ล้านบาท) เป็นโครงการภายใต้มาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ของประชาชนผู้มีรายได้น้อยของกระทรวงการคลัง โดยให้หมู่บ้านและตำบลเป็นกลไกในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้มีรายได้น้อยที่ได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจและราคาสินค้าการเกษตรตกต่ำ

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2558 เห็นชอบต่อหลักเกณฑ์ ขั้นตอน แนวทาง และคู่มือการดำเนินงานตามมาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ระดับตำบลที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ ซึ่งมีแนวทางสำคัญสรุปได้ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์โครงการ เพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้มีรายได้น้อยในต่างจังหวัดที่ได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจและราคาสินค้าการเกษตรตกต่ำ ซึ่งมีผลกระทบต่อกำลังซื้อของประชาชนผู้มีรายได้น้อยอ่อนแอลง โดยมาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ระดับตำบลจะช่วยให้เกิดการจ้างงาน การบริโภคและการลงทุนในระบบเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นจากการจัดสรรงบประมาณลงในระดับตำบล

2. ลักษณะของโครงการ เป็นโครงการเกี่ยวกับการซ่อมแซมหรือบูรณะทรัพย์สินที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ เป็นโครงการส่งเสริมการพัฒนาชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นโครงการด้านเศรษฐกิจและสังคม

3. หลักเกณฑ์การตรวจสอบกลั่นกรองโครงการ

3.1 โครงการได้ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการหมู่บ้าน/คณะกรรมการชุมชน

3.2 จะต้องไม่ซ้ำซ้อนกับแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ของส่วนราชการ/หน่วยงาน/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดำเนินการในพื้นที่

3.3 สถานที่ดำเนินการต้องเป็นสถานที่สาธารณะที่มีหนังสืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์จากหน่วยงานที่ดูแลหรือหากเป็นสถานที่ส่วนบุคคลต้องมีเอกสารยืนยันให้ใช้สถานที่โดยระบุเป็นลายลักษณ์อักษรมีระยะเวลาสอดคล้องกับการใช้อาคารสถานที่นั้นๆ

3.4 เป็นโครงการที่หมู่บ้าน/ชุมชน สามารถดูแลรักษา สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างต่อเนื่อง และมีความพร้อมที่จะดำเนินการได้ทันทีที่มีการอนุมัติโครงการ รวมทั้งเป็นโครงการที่จะช่วยบรรเทาหรือแก้ไขปัญหาของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชน

สำหรับโครงการตามมาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ระดับตำบล (ตำบลละ 5 ล้านบาท) ของจังหวัดอุดรดิตถ์ จำนวนทั้งสิ้น 9 อำเภอ มีโครงการที่ได้รับอนุมัติจำนวน 1,129 โครงการ งบประมาณรวม 334,206,200.00 บาท

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยสำนักตรวจสอบพิเศษภาค 9 เห็นว่าโครงการตามมาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ระดับตำบล (ตำบลละ 5 ล้านบาท) เป็นโครงการที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนทั่วประเทศ และเป็นปัจจัยสำคัญที่จะก่อให้เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจตามนโยบายของรัฐบาลอย่างมีนัยสำคัญ โครงการใช้งบประมาณสูง อยู่ในความสนใจของประชาชน อีกทั้งจากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้น พบว่า มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2558 เรงรัดให้ดำเนินการจัดทำและเบิกจ่าย ก่อนนี้ผูกพันให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 31 มีนาคม 2559 ซึ่งการเร่งรัดดังกล่าวมีความเสี่ยงที่ผู้รับผิดชอบโครงการดำเนินการไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และแนวทางที่กำหนดไว้ และอาจส่งผลกระทบต่อความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ จึงดำเนินการตรวจสอบ โดยตรวจสอบผลการดำเนินงานของโครงการดังกล่าวทั้ง 9 อำเภอ ผลการตรวจสอบ พบว่า **ข้อตรวจพบที่ 1 การดำเนินโครงการไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และแนวทางที่กำหนด**

ผลการตรวจสอบ พบว่า ที่ทำการปกครองอำเภอดำเนินโครงการไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์แนวทาง และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. การพิจารณาและดำเนินโครงการไม่เป็นไปตามแนวทาง และหนังสือสั่งการที่กำหนด จำนวน 7 อำเภอ คิดเป็นร้อยละ 77.78 ของจำนวนอำเภอทั้งหมด

1.1 ดำเนินโครงการในลักษณะของการก่อสร้างขึ้นใหม่ มิได้เป็นการซ่อมแซมหรือบูรณะทรัพย์สินที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะตามแนวทางที่กำหนด จำนวน 14 โครงการ งบประมาณ 5,742,100.00 บาท

1.2 ดำเนินโครงการเกี่ยวกับการปรับปรุงหอกระจายข่าวหมู่บ้าน จำนวน 27 โครงการ งบประมาณ 3,544,100.00 บาท โดยจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์เพื่อติดตั้งและปรับปรุงหอกระจายข่าว ซึ่งไม่เป็นไปตามหนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท 0310.3/ว 18488 ลงวันที่ 28 กันยายน 2558 เรื่อง การดำเนินการมาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ระดับตำบล (ตำบลละ 5 ล้านบาท) ซึ่งกรมการปกครองขอให้หลีกเลี่ยงการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ รวมทั้งการจัดซื้ออุปกรณ์เครื่องเสียงเพื่อทำหอกระจายข่าวหมู่บ้าน

1.3 ดำเนินโครงการโดยไม่มีหน่วยงานในพื้นที่สนับสนุนการดำเนินการจำนวน 4 โครงการ งบประมาณ 653,000.00 บาท เช่น โครงการอบรมให้ความรู้ด้านการเลี้ยงปลากระดี่ในกระชังบก(ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง) ไม่มีสำนักงานประมงอำเภอเข้าร่วมเป็นเจ้าภาพ

ผู้รับผิดชอบโครงการ เป็นต้น ซึ่งไม่เป็นไปตามหนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท 0310.3/ว 18746 ลงวันที่ 30 กันยายน 2558 เรื่อง การดำเนินการมาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ระดับตำบล (ตำบลละ 5 ล้านบาท) ที่กำหนดให้นายอำเภอพิจารณามอบหมายหน่วยงานในพื้นที่สนับสนุนการทำงานของ นายอำเภอได้ และขอให้พิจารณามอบหมายหน่วยงานดังกล่าวเป็นเจ้าภาพผู้รับผิดชอบ

2. ดำเนินโครงการโดยไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์การขอใช้สถานที่ ทั้งพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่ซึ่งอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งพื้นที่ของเอกชน จำนวน 9 อำเภอ คิดเป็นร้อยละ 100.00 ของจำนวนอำเภอทั้งหมด จำนวนรวม 244 โครงการ จำนวนงบประมาณรวม 74,504,330.16 บาท ดังนี้

2.1 สถานที่ดำเนินโครงการอยู่ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 113 โครงการ จำนวนเงินเบิกจ่าย 36,922,130.16 บาท ดำเนินการโดยไม่ได้ขออนุญาตใช้พื้นที่ ไม่มีเอกสารหลักฐานการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในพื้นที่จากพนักงานเจ้าหน้าที่ หรืออธิบดีกรมป่าไม้ เป็นการฝ่าฝืนกฎหมายหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 54 และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 14 และอาจเป็นเหตุทำให้เกิดความเสียหายต่อสภาพป่าสงวนแห่งชาติ ส่งผลกระทบต่อสภาพความสมดุลของระบบนิเวศทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ยากแก่การฟื้นฟูให้กลับคืนดีดังเดิม และเกิดการบุกรุกพื้นที่ป่าเพิ่มมากขึ้น

2.2 สถานที่ดำเนินโครงการอยู่ในความรับผิดชอบดูแล บำรุงรักษาของนิคมสร้างตนเอง จำนวน 62 โครงการ จำนวนงบประมาณ 17,867,700.00 บาท ดำเนินการโดยไม่ได้ขอใช้สถานที่ตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 15

2.3 สถานที่ดำเนินโครงการอยู่ในความรับผิดชอบดูแล บำรุงรักษาของวัด จำนวน 24 โครงการ จำนวนงบประมาณ 7,733,000.00 บาทดำเนินการโดยไม่ได้ขอใช้สถานที่ตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 34

2.4 สถานที่ดำเนินโครงการเป็นที่ราชพัสดุ จำนวน 8 โครงการ จำนวนงบประมาณ 1,949,500.00 บาท ดำเนินการโดยไม่ได้ขอใช้สถานที่ตามกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2545 ข้อ 14

2.5 สถานที่ดำเนินโครงการเป็นที่ดินของเอกชน จำนวน 37 โครงการ จำนวนงบประมาณ 10,032,000.00 บาท จัดทำโครงการโดยไม่มีจัดทำหนังสือแสดงความประสงค์เกี่ยวกับการอุทิศที่ดินให้กับทางราชการ หรือยินยอมให้ทางราชการเข้าไปดำเนินการ ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0205/ว126 ลงวันที่ 13 กรกฎาคม 2544 เรื่องแนวทางปฏิบัติกรณีทางราชการขอให้ราษฎรอุทิศที่ดินให้ หรือกรณีเข้าไปดำเนินการในที่ดินเอกชน เพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ร่วมกัน

3. ดำเนินโครงการเข้าซ้อนกับแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ของส่วนราชการ/หน่วยงาน/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดำเนินการในพื้นที่ จำนวน 9 อำเภอ คิดเป็นร้อยละ 100.00 ของจำนวนอำเภอทั้งหมด

3.1 ดำเนินโครงการที่มีรายละเอียดกิจกรรม รายการค่าใช้จ่าย ที่มีลักษณะซ้ำซ้อนกับโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากรายจ่ายค้ำจ่ายปีงบประมาณ 2558 แผนการดำเนินงานประจำปี และโครงการตามข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ ประจำปีงบประมาณ 2559 จำนวน 115 โครงการ จำนวนงบประมาณ 37,878,300.00 บาท

3.2 ดำเนินโครงการในอาคาร ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง ของส่วนราชการอื่น เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โรงเรียน เป็นต้น จำนวน 55 โครงการ จำนวนงบประมาณ 15,912,900.00 บาท

4. ดำเนินโครงการไม่เป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ ด้านการเงินและพัสดุ จำนวน 6 อำเภอ คิดเป็นร้อยละ 66.67 ของจำนวนอำเภอทั้งหมด

4.1 เบิกจ่ายเงินงบประมาณไม่เป็นไปตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค 0423.3/ว 405 ลงวันที่ 15 ตุลาคม 2558 เรื่อง แนวปฏิบัติทางบัญชีสำหรับโครงการตามมาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ระดับตำบล และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง จำนวน 2 อำเภอ คิดเป็นร้อยละ 22.22 ของจำนวนอำเภอทั้งหมด ได้แก่

4.1.1 ที่ทำการปกครองอำเภอพิชัย ดำเนินโครงการทั้งหมด 172 โครงการ พบว่าไม่มีใบเสร็จรับเงินให้ตรวจสอบ จำนวน 13 โครงการ จำนวนเงินเบิกจ่าย 2,683,163.00 บาท

4.1.2 ที่ทำการปกครองอำเภอบ้านโคก ดำเนินโครงการทั้งหมด 56 โครงการ พบว่า

1) เบิกจ่ายเงินค่าจ้างแรงงานไม่เป็นไปตามข้อเท็จจริง จำนวน 13 รายการ จำนวนเงิน 7,500.00 บาท โดยลายมือชื่อหรือหลักฐานการรับเงินแสดงให้เห็นว่าผู้รับจ้างแรงงานลงลายมือชื่อเป็นบุคคลเดียวกันปฏิบัติงานประจำวัน ในช่วงวันและเวลาเดียวกัน แต่ต่างสถานที่และต่างโครงการ

2) ดำเนินการเบิกจ่ายไม่เป็นไปตามระเบียบ ดังนี้

2.1) กำหนดปริมาณการสั่งซื้อและส่งมอบวัสดุก่อสร้างบางรายการ ไม่สอดคล้องกับสภาพการบรรจุวัสดุเพื่อจำหน่ายโดยทั่วไป จำนวน 6 โครงการ จำนวนเงิน 175,405.74 บาท เช่น จัดซื้อปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์ จำนวน 1.09 ถู

2.2) คำนวณจำนวนเงินไม่ถูกต้อง ทำให้เบิกจ่ายเงินสูงไป จำนวน 3 โครงการ จำนวนเงิน 2,414.00 บาท เช่น จัดซื้อทรายหยาบ จำนวน 4.86 ลูกบาศก์เมตร ราคาต่อหน่วย 436.79 บาท จำนวนเงินตามใบสั่งซื้อ และใบส่งของมียอดเงินจำนวน 4,066.80 บาท ที่ถูกต้องคือ 2,122.80 บาท สั่งซื้อสูงไป 1,944.00 บาท

2.3) จัดซื้อรายการวัสดุประเภทเดียวกัน ในใบสั่งซื้อเดียวกัน โดยมีราคาแตกต่างกัน จำนวน 2 โครงการ เช่น ใบสั่งซื้อใบเดียวกัน สั่งซื้อทรายหยาบ ราคาต่อหน่วย 836.79 บาท และ 436.79 บาท

2.4) จำนวนเงินรวมตามใบสั่งซื้อ ใบส่งของ และใบเสร็จรับเงิน ไม่ถูกต้อง ทำให้เบิกจ่ายสูงไป จำนวน 4 โครงการ จำนวนเงิน 81,425.54 บาท เช่น ใบสั่งซื้อ ใบส่งของ และใบเสร็จรับเงิน ระบุจำนวนเงินรวม 424,946.17 บาท แต่จากการตรวจสอบพบว่า จำนวนเงินรวมที่ถูกต้องคือ 348,523.53 บาท ทำให้เบิกจ่ายสูงกว่าที่ควรจะเป็น 76,422.64 บาท เป็นต้น

2.5) วัสดุตามใบส่งของ มีรายการไม่ตรงตามใบสั่งซื้อ และคณะกรรมการตรวจรับทำการตรวจรับตามใบส่งของ ทำให้ได้รับวัสดุไม่ตรงตามใบสั่งซื้อ จำนวน 1 โครงการ จำนวนเงิน 151,577.36 บาท ได้แก่ โครงการปรับปรุงซ่อมแซมศาลาวัดห้วยไผ่ หมู่ที่ 2 ตำบลบ่อเบี้ย ระบุรายการในใบสั่งซื้อเป็นลานคอนกรีตด้านข้างอาคาร จำนวน 300 ตารางเมตร จำนวนเงิน 228,000.00 บาท แต่ใบส่งของไม่มีรายการดังกล่าว มีเพียงรายการวัสดุก่อสร้างซึ่งไม่ได้ระบุในใบสั่งซื้อจำนวน 6 รายการ เป็นเงิน 151,577.36 บาท

3) จัดซื้อวัสดุก่อสร้างประเภทเดียวกัน ในช่วงระยะเวลาและพื้นที่ใกล้เคียงกัน โดยมีราคาต่อหน่วยแตกต่างกัน จากผู้ประกอบการรายเดียว คือ หจก.อิธิโรการโยธา จำนวน 4 รายการ ทำให้เบิกจ่ายเงินสูงกว่าที่ควรจะเป็น 47,761.31 บาท เช่น หมู่ที่ 3 บ้านม่วงชุม ตำบลนาชุม จัดซื้อข้อ PE 2” เพื่อใช้ในโครงการพัฒนาระบบน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภค-บริโภค (บ่อท้ายบ้าน) ราคาหน่วยละ 100.00 บาท แต่จัดซื้อเพื่อใช้ในโครงการพัฒนาประปาภายในหมู่บ้านบ่อนบ้าน ราคาหน่วยละ 359.00 บาท เป็นต้น

4.2 ดำเนินโครงการไม่เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง จำนวน 6 อำเภอ คิดเป็นร้อยละ 66.67 ของจำนวนอำเภอทั้งหมด

4.2.1 ไม่ได้กำหนดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ ครุภัณฑ์ที่จะจัดซื้อให้ละเอียด จำนวน 3 โครงการ จำนวนเงินเบิกจ่าย 195,172.00 บาท

4.2.2 จัดทำสัญญาจัดซื้อจัดจ้าง ไม่เป็นไปตามระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 40 โครงการ จำนวนเงิน 19,449,200.00 บาท

4.2.3 การตรวจงานจ้างและการควบคุมงานไม่เป็นไปตามระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 10 โครงการ จำนวนเงิน 3,529,000.00 บาท

4.2.4 คิดค่าปรับไม่ถูกต้อง ได้แก่ ที่ทำการปกครองอำเภอ น้ำปาด จำนวน 1 โครงการ คิดค่าปรับต่ำกว่าความเป็นจริง 2,327.50 บาท

ผลกระทบ

1. ผลกระทบที่เป็นตัวเงิน ทำให้ทางราชการเสียหาย เป็นจำนวนเงินเบิกจ่าย 141,427.35 บาท โดยผู้รับผิดชอบได้ดำเนินการนำส่งเงินคืนเพื่อเป็นรายได้แผ่นดิน จำนวน 140,428.04 บาท ดังนี้

1.1 เบิกจ่ายค่าจ้างแรงงานไม่เป็นไปตามข้อเท็จจริง จำนวน 13 ราย จำนวนเงิน 7,500.00 บาท และได้ดำเนินการส่งคืนเงินแล้ว จำนวน 7,500.00 บาท

1.2 มีการคำนวณจำนวนเงินไม่ถูกต้อง ทำให้เบิกจ่ายเงินสูงกว่าที่ควรจะเป็น จำนวน 3 โครงการ เป็นเงินทั้งสิ้น 2,414.00 บาท และได้ดำเนินการส่งคืนเงินแล้ว จำนวน 2,414.00 บาท

1.3 จำนวนเงินรวมตามใบสั่งซื้อ ใบส่งของ และใบเสร็จรับเงินไม่ถูกต้อง ทำให้เบิกจ่ายสูงกว่าที่ควรจะเป็น จำนวน 4 โครงการ เป็นเงินทั้งสิ้น 81,424.54 บาท และได้ดำเนินการส่งคืนเงินแล้ว จำนวน 80,424.54 บาท

1.4 จัดซื้อวัสดุก่อสร้างประเภทเดียวกัน ในช่วงระยะเวลาเดียวกัน และพื้นที่ใกล้เคียงกัน มีราคาต่อหน่วยแตกต่างกันจากผู้ประกอบการรายเดียว ทำให้เบิกจ่ายสูงกว่าที่ควรจะเป็น จำนวน 4 รายการ เป็นเงินทั้งสิ้น 47,761.31 บาท และได้ดำเนินการส่งคืนเงินแล้ว จำนวน 47,762.00 บาท

1.5 คิดค่าปรับไม่ถูกต้อง จำนวน 1 สัญญา จำนวนเงินค่าปรับที่ต้องเรียกเก็บเพิ่มจากผู้รับจ้าง 2,327.50 บาท และได้ดำเนินการส่งคืนเงินแล้ว จำนวน 2,327.50 บาท

2. ผลกระทบที่ไม่เป็นตัวเงิน

การพิจารณากลับกรองโครงการ การดำเนินโครงการและการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ โดยปฏิบัติไม่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ส่งผลต่อการใช้งบประมาณของรัฐบาลไม่มีประสิทธิภาพ และไม่บรรลุวัตถุประสงค์โครงการตามมาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ระดับตำบล (ตำบลละ 5 ล้านบาท) โดยไม่เกิดการจ้างงานในพื้นที่ ไม่ได้ช่วยเหลือประชาชนผู้มีรายได้น้อย และปัญหาหรือความต้องการความช่วยเหลือของประชาชนไม่ได้รับการแก้ไขอย่างแท้จริง และมีปัญหาอุปสรรคต่อการบริหารจัดการ ดังนี้

2.1 การพิจารณาและดำเนินโครงการไม่เป็นไปตามแนวทาง และหนังสือสั่งการที่กำหนด ส่งผลให้สิ่งก่อสร้างที่เกิดขึ้นใหม่ขาดหน่วยงานหลักในการรับผิดชอบ ดูแล บำรุงรักษาในระยะยาว อีกทั้งโครงการที่เป็นการจัดซื้อวัสดุเพื่อปรับปรุงหอกระจายข่าวไม่ได้ช่วยเหลือประชาชนผู้มีรายได้น้อยอย่างแท้จริง และการดำเนินโครงการโดยไม่มีหน่วยงานในพื้นที่สนับสนุนอาจส่งผลถึงความสำเร็จ ความคุ้มค่า รวมถึงการใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

2.2 การจัดทำโครงการโดยไม่ได้รับอนุญาตให้ใช้สถานที่ตามกฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง และไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์การตรวจสอบกลับกรองโครงการตำบลละ 5 ล้านบาท เป็นการดำเนินการที่ขัดต่อกฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ส่งผลต่อการเข้าใช้ประโยชน์ การดูแล บำรุงรักษาอาคาร สิ่งก่อสร้างตามโครงการ รวมถึงอาจทำให้เกิดความสูญเสียต่องบประมาณแผ่นดินหากอาคาร สิ่งก่อสร้างถูกรื้อ ถอน หรือถูกทำลาย และกรณีสถานที่ดำเนินการเป็นพื้นที่ป่าสงวนอาจเป็นเหตุทำให้เกิดความเสียหายต่อสภาพป่าสงวนแห่งชาติ ส่งผล

กระทบต่อสภาพความสมดุลของระบบนิเวศทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ยากแก่การฟื้นฟูให้กลับคืนดีดังเดิม และเกิดการบุกรุกพื้นที่ป่าเพิ่มมากขึ้น

2.3 การจัดทำโครงการซ้ำซ้อนกับแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และส่วนราชการในพื้นที่ เป็นผลให้เกิดการเสียโอกาสที่จะนำงบประมาณดังกล่าวไปวางแผนเพื่อพัฒนาได้อย่างคุ้มค่า อีกทั้งมีความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตต่องบประมาณแผ่นดิน

2.4 การไม่ติดตามใบเสร็จรับเงินจากเจ้าหน้าที่ หรือคู่สัญญามาเก็บไว้เป็นหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายเงิน ทำให้ไม่สามารถตรวจสอบความถูกต้องของการเบิกจ่ายเงินงบประมาณได้ และกรณีรายละเอียดใบเสร็จรับเงินไม่ถูกต้อง อาจส่งผลต่อการยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีต่อกรมสรรพากรของผู้ประกอบการได้

2.5 การเบิกจ่าย และดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง เป็นผลให้ราชการเสียประโยชน์ เช่น การรับประกันความชำรุดบกพร่องงานก่อสร้างไม่ถูกต้อง และไม่มีผลการทดสอบแรงอัดของตัวอย่างคอนกรีต เป็นต้น อาจส่งผลให้สิ่งก่อสร้างตามโครงการไม่มีคุณภาพ อีกทั้งการแก้ไขสัญญาโดยไม่ลงลายมือชื่อกำกับ นอกจากไม่มีผลบังคับใช้ทางกฎหมายแล้ว อาจส่งผลให้ราชการเสียหายหากแก้ไขในส่วนที่เป็นสาระสำคัญ และอาจก่อให้เกิดการสูญเสียงบประมาณแผ่นดิน

ข้อเสนอแนะ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยสำนักตรวจสอบพิเศษภาค 9 มีข้อเสนอแนะให้ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

1. สั่งการให้นายอำเภอทุกอำเภอ ดำเนินการดังนี้

1.1 รายงานรายการครุภัณฑ์/สิ่งก่อสร้างให้สำนักงานจังหวัดทราบ เพื่อดำเนินการจัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สิน และจัดทำหลักฐานการยืมใช้ทรัพย์สินระหว่างสำนักงานจังหวัดและอำเภอเป็นรายปี ทั้งนี้ถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงการคลังด่วนที่สุด ที่ กค 0406.3/ว 114 ลงวันที่ 29 กันยายน 2558 เรื่องหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติในการเบิกจ่ายเงินสำหรับโครงการตามมาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ระดับตำบล และดูแลบำรุงรักษาทรัพย์สินให้เป็นไปตาม กฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์ เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ.2545 หมวด 1 การปกครองดูแล และบำรุงรักษาที่ราชพัสดุ กรณีจัดทำโครงการในลักษณะของการก่อสร้างขึ้นใหม่ และโครงการประเภทปรับปรุง ซ่อมแซม อาคาร ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานราชการ

1.2 ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณตามข้อบัญญัติ และเทศบัญญัติ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ว่ามีการดำเนินการและเบิกจ่ายซ้ำซ้อนกับโครงการตำบลละ 5 ล้านบาท หรือไม่ หากพบว่าเบิกจ่ายซ้ำซ้อนกับโครงการตำบลละ 5 ล้านบาท มีเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย ให้ดำเนินการหาผู้รับผิดชอบและพิจารณาโทษตามควรแก่กรณี

2. สั่งการให้นายอำเภอพิชัยติดตามใบเสร็จรับเงินจากเจ้าหนี้หรือคู่สัญญาที่ถูกต้อง มาเก็บไว้เป็นหลักฐานประกอบการตรวจสอบ ในกรณีที่เจ้าหนี้หรือคู่สัญญาไม่ออกใบเสร็จรับเงินให้หน่วยงานให้มีหนังสือแจ้งให้สำนักงานสรรพากรพื้นที่หรือสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป และใช้รายงานการจ่ายเงินในระบบ GFMS พร้อมแนบหนังสือแจ้งสำนักงานสรรพากรพื้นที่หรือสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาเป็นหลักฐานประกอบการตรวจสอบ ทั้งนี้ให้ปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงการคลังด่วนที่สุด ที่ กค 0406.3/ว 114 ลงวันที่ 29 กันยายน 2558 เรื่องหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติในการเบิกจ่ายเงินสำหรับโครงการตามมาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ระดับตำบล โดยเคร่งครัด

3. แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง หากพบว่าเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบปฏิบัติหน้าที่บกพร่องมีเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย ให้ดำเนินการหาผู้รับผิดชอบและพิจารณาโทษตามควรแก่กรณี ดังนี้

3.1 คณะกรรมการบูรณาการกลั่นกรองโครงการทุกระดับชั้น ตั้งแต่ระดับอำเภอจนถึงระดับจังหวัด และเจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการตรวจสอบ กลั่นกรองโครงการและอนุมัติให้มีการดำเนินโครงการปรับปรุงหอกระจายข่าวหมู่บ้าน ดำเนินโครงการโดยไม่มีหน่วยงานในพื้นที่สนับสนุนการดำเนินการ ตามหนังสือสั่งการที่กำหนดไว้ และโครงการที่ไม่มีความพร้อมด้านสถานที่ทำให้มีการดำเนินโครงการในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ หรืออธิบดีกรมป่าไม้ ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 54 และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 14 จำนวน 113 โครงการ จำนวนเงินเบิกจ่าย 36,922,130.16 บาท และดำเนินโครงการโดยไม่ได้รับอนุญาตให้ใช้สถานที่ตามกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ของส่วนราชการและเอกชน จำนวน 131 โครงการ จำนวนงบประมาณ 37,582,200.00 บาท

3.2 เจ้าหน้าที่การเงิน เจ้าหน้าที่พัสดุ หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ และเจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินการโครงการตำบลละ 5 ล้านบาท ของที่ทำการปกครองอำเภอบ้านโคก ดังนี้

- 1) การเบิกจ่ายค่าจ้างแรงงานไม่เป็นไปตามข้อเท็จจริง จำนวน 13 ราย จำนวนเงิน 7,500.00 บาท
- 2) คำนวณจำนวนเงินไม่ถูกต้อง ทำให้เบิกจ่ายสูงไป จำนวน 3 โครงการ จำนวนเงินเบิกจ่าย 2,414.00 บาท
- 3) จำนวนเงินรวมตามใบสั่งซื้อ ใบส่งของ และใบเสร็จรับเงินไม่ถูกต้อง ทำให้เบิกจ่ายสูงไป จำนวน 4 โครงการ จำนวนเงินเบิกจ่าย 81,424.54 บาท
- 4) วัสดุตามใบส่งของ มีรายการไม่ตรงตามใบสั่งซื้อ และคณะกรรมการตรวจรับทำการตรวจรับตามใบส่งของ ทำให้ได้รับวัสดุไม่ตรงตามใบสั่งซื้อ จำนวน 1 โครงการ จำนวนเงินเบิกจ่าย 151,577.36 บาท

5) จัดซื้อวัสดุก่อสร้างประเภทเดียวกัน ในช่วงระยะเวลาเดียวกัน และพื้นที่ใกล้เคียงกัน โดยมีราคาแตกต่างกันจากผู้ประกอบการรายเดียว จำนวน 4 รายการ จำนวนเงิน 47,761.31 บาท

4. ให้แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อประสานกับหน่วยงานราชการ บุคคล หรือเอกชนเจ้าของพื้นที่ และดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง กรณีโครงการที่จัดทำโดยไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์การขอใช้สถานที่ จำนวน 244 โครงการ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้บูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางการใช้สถานที่ต่อไป สำหรับกรณีโครงการที่จัดทำในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 113 โครงการ ให้ตรวจสอบผลการดำเนินโครงการ หากพบว่าเกิดการบุกรุกพื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ หรือทำลายทรัพยากรธรรมชาติอันเป็นผลให้เกิดความเสียหายต่อระบบนิเวศน์ ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 และกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป

5. สั่งกำชับ ตักเตือน เป็นลายลักษณ์อักษร แก่คณะกรรมการบูรณาการกลั่นกรองระดับอำเภอ เจ้าหน้าที่พัสดุ หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ และเจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโครงการตำบลละ 5 ล้านบาท ทุกอำเภอให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวังรอบคอบ และเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่ทางราชการกำหนดอย่างเคร่งครัด ในโอกาสต่อไป หากเกิดข้อบกพร่องเช่นนี้อีกให้พิจารณาโทษให้สูงขึ้น

ข้อตรวจพบที่ 2 การดำเนินโครงการไม่บรรลุวัตถุประสงค์

โครงการตามมาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ระดับตำบล (ตำบลละ 5 ล้านบาท) มีวัตถุประสงค์เพื่อ ช่วยเหลือประชาชนผู้มีรายได้น้อย และก่อให้เกิดการจ้างงาน การบริโภคและการลงทุนในระบบเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น โดยมุ่งเน้นโครงการส่งเสริมการพัฒนาชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง การปรับเปลี่ยนการปลูกพืชใหม่ที่มีตลาด การเปลี่ยนแปลงอาชีพ การสร้างฝายปลูกต้นไม้หรือ ป่าชุมชน รวมทั้งโครงการด้านเศรษฐกิจและสังคม เช่น การเพิ่มศักยภาพในการประกอบอาชีพของคนในหมู่บ้าน/ชุมชน ส่งเสริมการประกอบอาชีพ เป็นต้น

จากการสุ่มตรวจสอบผลการดำเนินงานและสังเกตการณ์การใช้ประโยชน์ของโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จจำนวน 9 อำเภอ 43 โครงการ พบว่ามีจำนวน 7 อำเภอ คิดเป็นร้อยละ 77.78 ของจำนวนอำเภอทั้งหมด มีผลการดำเนินโครงการไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่ากับงบประมาณที่ได้รับจัดสรร รวมทั้งไม่ส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอาชีพ ไม่ก่อให้เกิดการจ้างงานและไม่สามารถเพิ่มรายได้ให้แก่ชุมชน จำนวน 10 โครงการ จำนวนเงินเบิกจ่าย 3,555,000.00 บาท ดังนี้

1. โครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ แต่ไม่มีการใช้ประโยชน์ ใช้ประโยชน์บางส่วน หรือใช้ประโยชน์ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์โครงการ ดังนี้

1.1 โครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จแต่ไม่มีการใช้ประโยชน์ และทำให้งบประมาณสูญเปล่า เนื่องจากประชาชนไม่สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง ได้แก่ โครงการอบรมให้ความรู้การเลี้ยงปลากระดี่ในกระชังบก จำนวนเงินเบิกจ่าย 127,000.00 บาท ดำเนินการฝึกอบรมและแจกพันธุ์ปลากระดี่และกระชังบก แต่ผลการตรวจสอบพบว่า ลูกปลากระดี่ส่วนใหญ่ตาย ส่วนกระชังบกไม่มีการใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์โครงการ ดังนั้นการดำเนินโครงการดังกล่าวจึงไม่ส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอาชีพ และไม่สามารถเพิ่มรายได้ให้แก่ชุมชน

1.2 โครงการที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแต่ขาดการวางแผนเพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ได้ทันที เช่น ขาดการเชื่อมต่อสิ่งสาธารณูปโภค หรือไม่มีการเตรียมพื้นที่สำหรับเพาะปลูก ทำให้ไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ หรือใช้ประโยชน์ได้เพียงบางส่วน จำนวน 6 โครงการ จำนวนเงินเบิกจ่าย 1,887,600.00 บาท ได้แก่

- 1) โครงการปรับปรุงซ่อมแซมระบบประปาหมู่บ้าน บ้านแหลมทอง หมู่ที่ 2 ตำบลข่อยสูง อำเภอดุตรดิตถ์ จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวนเงินเบิกจ่าย 85,000.00 บาท
- 2) โครงการส่งเสริมอาชีพทางเลือกใหม่ทางการเกษตร บ้านนาลับแลง หมู่ที่ 5 ตำบลป่าคาย อำเภอดงแสนดิน จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวนเงินเบิกจ่าย 500,000.00 บาท
- 3) โครงการเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร บ้านคลองละมุง หมู่ที่ 4 ตำบลไร่อ้อย อำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวนเงินเบิกจ่าย 467,000.00 บาท
- 4) โครงการต่อเติมอาคารกะเทาะเมล็ดมะม่วงหิมพานต์ บ้านกัวเคียน หมู่ที่ 12 ตำบลจริม อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวนเงินเบิกจ่าย 361,600.00 บาท
- 5) โครงการต่อเติมโรงน้ำดื่มชุมชน บ้านห้วยหูด หมู่ที่ 3 ตำบลแสนตอ อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวนเงินเบิกจ่าย 139,000.00 บาท
- 6) โครงการปรับปรุงต่อเติมศูนย์ส่งเสริมอาชีพกลุ่มทอผ้า บ้านท่าโพธิ์ หมู่ที่ 1 ตำบลเด่นเหล็ก อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวนเงินเบิกจ่าย 335,000.00 บาท

1.3 โครงการที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแต่ไม่มีการใช้ประโยชน์ จำนวน 3 โครงการ จำนวนเงินเบิกจ่าย 1,540,400.00 บาท ดังนี้

- 1) โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์สุสานหอย บ้านนาไร่เดียว หมู่ที่ 5 ตำบลสองห้อง อำเภอปากท่า จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวนเงินเบิกจ่าย 359,000.00 บาท
- 2) โครงการปรับปรุงต่อเติมอาคารศาลาอเนกประสงค์ประจำหมู่บ้าน บ้านน้ำลาด หมู่ที่ 5 ตำบลม่วงเจ็ดต้น อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวนเงินเบิกจ่าย 499,400.00 บาท
- 3) โครงการปรับปรุงศูนย์จัดจำหน่ายสินค้ามะขามหวานและการเกษตร บ้านสุขข้าม หมู่ที่ 4 ตำบลนาขุม อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวนเงินเบิกจ่าย 682,000.00 บาท

ผลกระทบ

1. จากโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ แต่ไม่มีการใช้ประโยชน์ ใช้ประโยชน์บางส่วน หรือใช้ประโยชน์ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์โครงการ ส่งผลกระทบต่องบประมาณแผ่นดิน ดังนี้

1.1 งบประมาณสูญเปล่าจำนวน 127,000.00 บาท จากโครงการอบรมให้ความรู้การเลี้ยงปลากระดี่ในกระชังบก เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับประชาชน บ้านปลายรางบน หมู่ที่ 8 ตำบลข่อยสูง อำเภอดุตรดิตถ์ จังหวัดอุตรดิตถ์ เนื่องจากปลากระดี่ส่วนใหญ่ตาย และเกษตรกรไม่ได้ใช้ประโยชน์จากกระชังบกที่ได้รับแจก หรือใช้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์โครงการ

1.2 ประชาชนในพื้นที่สูญเสียโอกาสในการใช้ประโยชน์จากวัสดุ ครุภัณฑ์ อาคาร สิ่งก่อสร้าง ที่ดำเนินการแล้วเสร็จโดยทันที เนื่องจากไม่มีการติดตั้งวัสดุครุภัณฑ์ ขาดการเชื่อมต่อบริเวณระบบน้ำ ระบบไฟฟ้าเข้าสู่อาคาร สิ่งก่อสร้าง ไม่มีความพร้อมด้านสถานที่เพาะปลูก และการร่วมกลุ่มอาชีพเพื่อบริหารจัดการโครงการ เป็นจำนวนงบประมาณเบิกจ่าย 1,887,600.00 บาท จากโครงการ ดังนี้

1) โครงการปรับปรุงซ่อมแซมระบบประปาหมู่บ้าน บ้านแหลมทอง หมู่ที่ 2 ตำบลข่อยสูง อำเภอดุตรดิตถ์ จำนวนเงินเบิกจ่าย 85,000.00 บาท

2) โครงการส่งเสริมอาชีพทางเลือกใหม่ทางการเกษตร บ้านนาลับแล หมู่ที่ 5 ตำบลปากาย อำเภอดุตรดิตถ์ จำนวนเงินเบิกจ่าย 500,000.00 บาท

3) โครงการเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร บ้านคลองละมุง หมู่ที่ 4 ตำบลไร่ฮ้อย อำเภอฟากท่า จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวนเงินเบิกจ่าย 467,000.00 บาท

4) โครงการต่อเติมอาคารกะเทาะเมล็ดมะม่วงหิมพานต์ บ้านกัวเคียน หมู่ที่ 12 ตำบลจริม อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวนเงินเบิกจ่าย 361,600.00 บาท

5) โครงการต่อเติมโรงน้ำดื่มชุมชน บ้านห้วยหูด หมู่ที่ 3 ตำบลแสนตอ อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวนเงินเบิกจ่าย 139,000.00 บาท

6) โครงการปรับปรุงต่อเติมศูนย์ส่งเสริมอาชีพกลุ่มทอผ้า บ้านท่าโพธิ์ หมู่ที่ 1 ตำบลเด่นเหล็ก อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวนเงินเบิกจ่าย 335,000.00 บาท

1.3 รัฐสูญเสียโอกาสงบประมาณ จำนวน 1,540,400.00 บาท ไปใช้ในโครงการอื่นที่มีความจำเป็น และตรงตามความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในพื้นที่ จากโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ แต่ไม่มีการใช้ประโยชน์ ดังนี้

1) โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์สุสานหอย บ้านนาไร่เดียว หมู่ที่ 5 ตำบลสองห้อง อำเภอฟากท่า จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวนเงินเบิกจ่าย 359,000.00 บาท

2) โครงการปรับปรุงต่อเติมอาคารศาลาอเนกประสงค์ประจำหมู่บ้าน บ้านน้ำลาด หมู่ที่ 5 ตำบลม่วงเจ็ดต้น อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวนเงินเบิกจ่าย 499,400.00 บาท

3) โครงการปรับปรุงศูนย์จัดจำหน่ายสินค้ามะขามหวานและการเกษตร บ้านสุขขาม หมู่ที่ 4 ตำบลนาขุม อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวนเงินเบิกจ่าย 682,000.00 บาท

2. กรณีที่โครงการไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ส่งผลให้โครงการดังกล่าวไม่สามารถแก้ไขปัญหา หรือตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในพื้นที่ได้จึงถือว่าโครงการดังกล่าวไม่สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการตามมาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ระดับตำบล (ตำบลละ 5 ล้านบาท)

ข้อเสนอแนะ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยสำนักตรวจสอบพิเศษภาค 9 มีข้อเสนอแนะให้ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

1. แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง หากพบว่าเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบปฏิบัติหน้าที่บกพร่อง มีเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย ให้ดำเนินการหาผู้รับผิดชอบและพิจารณาโทษตามควรแก่กรณีในกรณี ดังนี้

1.1 สอบข้อเท็จจริงผู้ควบคุมงานและคณะกรรมการตรวจการจ้าง โครงการปรับปรุงซ่อมแซมระบบประปาหมู่บ้าน บ้านแหลมทอง หมู่ที่ 2 ตำบลข่อยสูง อำเภอตรอน งบประมาณ 85,000.00 บาท ตามใบสั่งจ้างเลขที่ 2/2559 ลงวันที่ 14 มกราคม 2559 ซึ่งได้รับรองว่าผู้รับจ้างทำงานแล้วเสร็จ ครบถ้วน ถูกต้องตามสัญญา และเบิกจ่ายเงินให้ผู้รับจ้าง ซึ่งข้อเท็จจริงผู้รับจ้างไม่ได้ติดตั้งอุปกรณ์ระบบประปาตามสัญญาจ้าง เป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

1.2 สอบข้อเท็จจริงเจ้าหน้าที่พัสดุ หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ และเจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการปรับปรุงต่อเติมศูนย์ส่งเสริมอาชีพกลุ่มทอผ้า บ้านท่าโพธิ์ หมู่ที่ 1 ตำบลเด่นเหล็ก อำเภอน้ำปาด ที่ดำเนินการจัดซื้อวัสดุก่อสร้าง และจ้างแรงงานดำเนินการก่อสร้างถึงสาเหตุที่มีวัสดุก่อสร้างเหลือใช้จากโครงการ และตรวจสอบสิ่งก่อสร้างว่าเป็นไปตามมาตรฐานงานก่อสร้างถูกต้องตามแบบรูปรายการที่กำหนดไว้หรือไม่

2. สั่งการให้นายอำเภอประสานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ รวมทั้งผู้นำชุมชนเพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหา ให้สามารถใช้ประโยชน์จากวัสดุ ครุภัณฑ์ อาคาร สิ่งก่อสร้างตามโครงการและเป็นไปตามวัตถุประสงค์โครงการ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด จำนวน 10 โครงการ ได้แก่

1) โครงการอบรมให้ความรู้ด้านการเลี้ยงปลากระดี่ในกระชังบก เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับประชาชน บ้านปรายรางบน หมู่ที่ 8 ตำบลข่อยสูง อำเภอตรอน จังหวัดอุดรธานี

2) โครงการปรับปรุงซ่อมแซมระบบประปาหมู่บ้าน บ้านแหลมทอง หมู่ที่ 2 ตำบลข่อยสูง อำเภอตรอน จังหวัดอุดรธานี

3) โครงการส่งเสริมอาชีพทางเลือกใหม่ทางการเกษตร บ้านนาลับแลง หมู่ที่ 5 ตำบลปากาย อำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุดรธานี

- 4) โครงการเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร บ้านคลองละมุง หมู่ที่ 4 ตำบลไร้อ้อย อำเภอฟิชัย จังหวัดอุดรธานี
- 5) โครงการต่อเติมอาคารกะเทาะเมล็ดมะม่วงหิมพานต์ บ้านกิวเคียน หมู่ที่ 12 ตำบลจirim อำเภอน้ำปลา จังหวัดอุดรธานี
- 6) โครงการต่อเติมโรงน้ำดื่มชุมชน บ้านห้วยหูด หมู่ที่ 3 ตำบลแสนตอ อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุดรธานี
- 7) โครงการปรับปรุงต่อเติมศูนย์ส่งเสริมอาชีพกลุ่มทอผ้า บ้านท่าโพธิ์ หมู่ที่ 1 ตำบลเด่นเหล็ก อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุดรธานี
- 8) โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์สุสานหอย บ้านนาไร่เดียว หมู่ที่ 5 ตำบลสองห้อง อำเภอฟากท่า จังหวัดอุดรธานี
- 9) โครงการปรับปรุงต่อเติมอาคารศาลาอเนกประสงค์ประจำหมู่บ้าน บ้านน้ำลาด หมู่ที่ 5 ตำบลม่วงเจ็ดต้น อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุดรธานี
- 10) โครงการปรับปรุงศูนย์จัดจำหน่ายสินค้ามะขามหวานและการเกษตร บ้านสุขข้าม หมู่ที่ 4 ตำบลนาขุม อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุดรธานี

3. สังกาขับ นายอำเภอทุกแห่ง ควบคุม กำกับดูแล ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ปฏิบัติเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง โดยเคร่งครัด และควรให้ความสำคัญต่อการจัดทำโครงการตามมาตรการอื่น ๆ ของรัฐบาลในครั้งต่อไป ดังนี้

3.1 การจัดทำโครงการตามมาตรการของรัฐบาล ให้ศึกษาข้อมูล ความเป็นไปได้และ ความยั่งยืนของโครงการ โดยกำหนดผลผลิต ผลลัพธ์ กิจกรรม ค่าใช้จ่าย ตัวชี้วัดผลสำเร็จ ให้เหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หลักของมาตรการที่รัฐบาลกำหนดไว้เป็นการเฉพาะเรื่องนั้น รวมทั้งให้ความสำคัญต่อการวางแผน การสำรวจความต้องการ สภาพพื้นที่ ลักษณะโครงการที่ไม่ควร เสนอขอรับการสนับสนุน การบริหารจัดการภายหลังโครงการแล้วเสร็จ เพื่อนำมาเป็นข้อมูล ประกอบการพิจารณาอนุมัติโครงการ เพื่อให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์และเกิดประโยชน์สูงสุด

3.2 กำหนดผู้รับผิดชอบ และขั้นตอนการติดตามประเมินผลโครงการ เพื่อให้ทราบว่า โครงการประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และมีปัญหาอุปสรรค เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขได้ทันเวลา และป้องกันไม่ให้เกิดเช่นเดียวกันนี้อีก

3.3 ให้ความสำคัญและใช้ความระมัดระวังรอบคอบในการควบคุม กำกับดูแลการ ปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการเบิกจ่าย การพัสดุ ข่างผู้ควบคุมงาน คณะกรรมการตรวจการจ้าง ให้ปฏิบัติเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด โดยกำหนด มาตรการลงโทษตามควรแก่กรณีต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ และหรือผู้บังคับบัญชาแต่ละ ระดับชั้น หากพบว่าปล่อยปละ ละเลย ไม่ได้ดำเนินการควบคุม ติดตามผลและตรวจสอบการ ดำเนินงานโครงการ จนเป็นเหตุให้โครงการไม่บรรลุวัตถุประสงค์หรือเกิดความเสียหายแก่ทางราชการ

4. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อตรวจสอบและประเมินผลการใช้ประโยชน์ของวัสดุ ครุภัณฑ์ อาคาร สิ่งก่อสร้างของโครงการตำบลละ 5 ล้านบาท ในโครงการอื่นที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ไม่ได้ตรวจสอบ กรณีที่ตรวจพบว่าไม่มีการใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ หรือใช้ได้เพียงบางส่วน ไม่คุ้มค่างบประมาณแผ่นดิน สั่งการให้นายอำเภอประสานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และประชาชนในพื้นที่ เพื่อกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา และการบริหารจัดการ เพื่อให้ เกิดการใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของโครงการอย่างชัดเจนต่อไป